

ת"פ 4908/08/19 - מדינת ישראל נגד אמין אלעסם, מחמד אזברגה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 4908-08-19 מדינת ישראל נ' אלעסם ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אמין אלעסם
2. מחמד אזברגה

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד ג'ניה קליינמן

ב"כ הנאשם: עו"ד חאלד אזברגה

גזר דין לנאשם 2

כללי

1. הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירת ניסיון לקבל דבר במרמה.

הנאשמים סיכמו עם אחר שזהותו לא ידועה, להונות את משרד הרישוי לצורך עמידתם במבחן תיאוריה בנהיגה. האחר סיפק לנאשמים מצלמה שהותקנה בבקבוק מיץ ואוזניה, על מנת שיוכלו לתקשר עמו במהלך המבחן וכך יקבלו ממנו או מאדם אחר את פתרונות המבחן. בתמורה שילם נאשם 2 לאחר 3,000 ₪ ונאשם 1 שילם לו 6,000 ₪.

ביום 22.3.18 הגיעו הנאשמים בנפרד לבית הספר "אנקורי" בירושלים למבחן תיאוריה, כשכל אחד מהם מצויד בבקבוק ובו המצלמה שצילמה ושידרה את מסך המחשב שעליו הופיעו שאלות המבחן, והרכיבו את האוזניות שבאמצעותן מסר להם האחר את התשובות לשאלות שנשאלו. בסיום הבחינה ומשעוררו את חשדם של הבוחנים, עוכבו הנאשמים בנפרד על ידי עובדי המקום, ובבדיקה נמצאו המצלמה והאוזניה ברשותם. במהלך הבדיקה זרק הנאשם 1 לפח את האוזניה שהייתה נעוצה באוזנו.

2. הצדדים הציגו הסדר דיוני במסגרתו הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע. הצדדים הסיכמו על העובדה כי התיק נגד האחר נסגר מחוסר ראיות ואולם עניינו בהקשר כולל יותר ממשיך להתברר. עוד הוסכם על הצדדים כי הנאשם יוכל לטעון שהאחר פנה אליו והציע לו לבצע את המעשים המפורטים בכתב האישום והמאשימה לא תביא ראיות לסתור טענה זאת. לבסוף הוסכם כי לאחר קבלת תסקיר מבחן שיתייחס

עמוד 1

גם לאפשרות ביטול ההרשעה הנאשם יוכל לטעון לביטול הרשעתו וכי כל צד יטען לעונש כראות עיניו.

3. תסקיר שירות מבחן מיום 13.9.20 מלמד כי הנאשם בן 21, רווק ועתיד להינשא בקרוב. הנאשם עובד בחנות ממתקים ולפני כן עבד במשך מספר חודשים בבית מלון. הוא בוגר 12 שנות לימוד, בעל תעודת בגרות ומעוניין להשתלב בלימודים אקדמאיים בתחום ההוראה, אך לדבריו, אינו יכול לעשות כן בשל התנהלות ההליך הנוכחי אינו יכול לעשות כן.

לנאשם אין הרשעות קודמות, הוא הודה בביצוע העבירה ורואה את התנהגותו בה כילדותית ואימפולסיבית. הנאשם תיאר כי הפיק לקחים ממעשיו, הוא נבחן פעם נוספת במבחן התיאוריה ועבר אותו בהצלחה. הנאשם ביטא צער על מעשיו ולקח אחריות על התנהגותו.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם מערכת ערכים נורמטיבית ביסודה, תפקוד תקין, לרוב, במישורי חייו השונים, והוא מתקשה להתמודד עם הפער העמוק בין מרכיבים אלו באישיותו לעובדת העמדתו לדין בגין ביצוע עבירה פלילית. צוין כי התנהגותו בעת ביצוע העבירה קשורה לקושי שלו להפעיל שיקול דעת ואינה משקפת התנהלות שולית מושרשת. בפני שירות המבחן הנאשם ביטא חרדה מפני תוצאות ההליך המשפטי ומכך שיורשע והדבר יפגע בעתידו וניכר כי ההליך הפלילי מרתיע אותו. לאור האחריות המלאה שקיבל וההבנה שמגלה היום לחומרת מעשיו, וכדי לסייע לו במאמצי השיקום ולמנוע פגיעה נוספת בהערכתו העצמית, הומלץ לבטל את הרשעתו של הנאשם ולגזור עליו 150 שעות שירות לתועלת הציבור והתחייבות להימנע מעבירה.

4. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש ההולם שבין שלושה לשנים-עשר חודשי מאסר וטענה כי העונש המתאים לנאשם הוא בתחתית המתחם. עם זאת ביקשה המאשימה לגזור על הנאשם עונש נמוך מעונש זה, בשל טעות שנעשתה כשהוצע לנאשם 1 הסדר טיעון שכלל עונש של שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות, אשר יועד לנאשם 2, והוא קיבל אותו. על פי הנטען, עקרון אחידות הענישה וההבחנה שראוי לערוך בין שניהם בכל הנוגע לעברם הפלילי, מצדיקים לגזור על הנאשם 2 עונש של שני חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה וקנס. המאשימה הדגישה בטיעונה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה שביצע הנאשם, את התכנון והתכחוס שליוו את מעשי העבירה, את הסכנה הגלומה במעשים וכן טענה שמשמדובר בנאשם בעל מערכת ערכים נורמטיבית, נושא השיקום אינו רלבנטי.

5. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, לבטל את ההרשעה ולגזור על הנאשם שירות לתועלת הציבור והתחייבות. בטיעונו הודגשו התרשמותו החיובית של שירות המבחן מהנאשם, והעובדה שהעבירה לא הושלמה והנאשם לא נהנה מפירותיה. עוד טען ב"כ הנאשם כי העבירה נרקמה ברגע של משבר, עקב תסכולו של הנאשם מכישלון קודם, וכי משנתפס הודה ומסר את כל המידע שהיה ברשותו. בנוסף הודגשו עברו הנקי של הנאשם, והעובדה שכעבור שנתיים וחצי מביצוע העבירה לא נרשמו לחובת הנאשם עבירות נוספות. נטען כי אם הנאשם יורשע הדבר יזיק לשיקומו בהיבט התעסוקתי ויחבל בתכניתו ללמוד חינוך והוראה ולעסוק במקצוע זה. לבסוף הודגשו הנסיבות המשפחתיות של הנאשם ובהן פטירתו המצערת של אביו סמוך לפני הדיון לאחר מאבק בנגיף הקורונה והעובדה כי לנאשם תשעה אחים ואחיות שחלקם קטינים והוא הנושא כעת נושא בעול פרנסת המשפחה והטיפול באחיו.

מטעם ההגנה הוגשו מסמכים התומכים בטענותיה, ובהם תעודת הבגרות וגיליונות הציונים של הנאשם, תכנית השירות לתועלת הציבור שגיבש, ומסמכים רפואיים הנוגעים לאביו המנוח.

6. הנאשם בדברו האחרון הבטיח כי לא יחזור על מעשיו, אמר שלמד מהם, הוא מבקש ללמוד, לעבוד ולפרנס את משפחתו.

סוגיית ביטול ההרשעה

7. ההלכה בעניין הימנעות מהרשעה הנקבעת בפ"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל (פ"ד נב(3) 337) ועל פיה נדרשת התקיימותם של שני נאמים מצטברים על מנת שבית המשפט ימנע מלהרשיע נאשם שנקבע כי ביצע עבירה. האחד ענינו בשאלה האם סוגה עבירה בנסיבות בהן בוצעה מאפשרים להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים; השני – האם ההרשעה תפגע בפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

8. עבירות המרמה נועדו להגן על הרצון החופשי של אדם, ומעשיו של הנאשם היה בהם כדי לפגוע בטוהר הבחינות ובטוהר הליכי קבלת מסמכים רשמיים, אישורים ורישיונות.

9. מעשיו של הנאשם לא היו מעידה רגעית, כי אם מעשים שתוכננו מראש, לאחר שחבר לאחר, ובוצעו בצורה מתוככמת שדרשה הצטיידותו מראש במכשור טכנולוגי שאפשר לו לשדר את השאלות מתוך המבחן לאחר ולקבל את התשובות.

לא הובאו ראיות לסתור את טענת הנאשם כי האחר הוא שהציע לו את עזרתו ואת ביצוע העבירה ובעקבות הצעה זו הנאשם שוכנע לבצע. עם זאת, אין לכחד כי הנאשם היה הגורם העיקרי שצפוי היה ליהנות מפירות העבירה והוא אף השקיע כסף רב לצורך הבטחת הצלחתה.

10. כאשר מדובר במרמה במבחנים לקבלת רישיון נהיגה, נפגע ערך מוגן נוסף והוא הבטחת האפשרות כי רק מי שהוכשר לכך ונמצא בקיא בכללי הנהיגה יקבל את הרישיון, על מנת למנוע את הסכנה לציבור הכרוכה בנהיגה ברכב על ידי מי שלא הוכשר לכך בצורה הולמת.

למרבה המזל, הנאשם נתפס עוד בשלב הניסיון וטרם השלמת העבירה והנזק האפשרי הכרוך במעשיו נמנע.

11. על אף האמור, לא ניתן להתעלם מכך שמעשיו של הנאשם אינם בגדר חזון נפרץ, אלא מעשים מן הסוג המובאים לפתחו של בית המשפט חדשות לבקרים. שכיחותה של התופעה של מרמה בבחינות רשמיות בכלל, ובבחינות תיאוריה של נהיגה בפרט, מחייבת מתן משקל הולם לשיקולי גמול והרתעה כללית, ובתי המשפט עמדו על כך בשורה של פסקי דין. ראו למשל עפ"ג (מרכז) 61455-05-18 **נצאצרה נ' מדינת ישראל** (06.11.18); עפ"ג (י-ם) 47627-12-16 **אמר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 11.6.17).

12. מכלול הנסיבות שבהן בוצעה העבירה אינו מאפשר להימנע מהרשעת הנאשם מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים.

13. למעלה מן הצורך אתייחס לשיקול הנוסף, והוא אפשר הפגיעה של הרשעה בשיקומו של הנאשם. הנאשם עובד בחנות ממתקים ואין חולק כי עיסוק זה אינו יכול להיות מושפע מהרשעתו. הוא הביע שאיפות לעסוק בחינוך, אך טרם החל בלימודים, ומתוך טיעוניו של ב"כ הנאשם ניתן ללמוד כי לא יחד בלימודים בשנת הלימודים הנוכחית.

14. הגם שבסופו של דבר שירות המבחן המליץ על ביטול ההרשעה, לא פורטו בתסקיר הנסיבות בשלן הרשעה עשויה לפגוע בשיקום הנאשם. ככל שמדובר ברצון לעסוק בחינוך והוראה, הרי שמדובר בנושא שאינו מצוי על הפרק כעת, שכן הנאשם טרם נרשם ללימודים ולא ידוע אם יתקבל ומתי יתחיל בהם. ייתכן אף שעד שיסיים את הלימודים ואת ההכשרה המעשית אף תחלוף תקופת ההתיישנות על הרשעתו, ומכל מקום לא הוצגה ראייה לכך שהרשעה תפסול אותו מניה וביה מעבודה כמורה.

15. לנוכח האמור לעיל אין מקום לבטל את הרשעתו של הנאשם והיא תיוותר על כנה.

מתחם העונש ההולם

16. בשים לב למכלול הנסיבות של ביצוע העבירה כפי שפורטו בפרק הקודם, מידת הפגיעה בערכים המוגנים באמצעות העבירה שביצע הנאשם היא בינונית.

17. עיון בפסיקה מלמד כי בנסיבות דומות נגזרו עונשים שכללו רכיב מוחשי של מאסר בפועל או בעבודות שירות גם על צעירים נטולי עבר פלילי. ראו למשל עפ"ג (מרכז) 61455-05-18 **נצאצרה נ' מדינת ישראל** הנ"ל; ת"פ (נצ') 41808-09-12 **מדינת ישראל נ' טאהא** (פורסם בנבו 17.02.14); ת"פ (כ"ס) 35842-03-18 **מדינת ישראל נ' עיסא** (פורסם בנבו 09.07.19); ת"פ (חי') 43886-12-17 **מדינת ישראל נ' פלגשוילי** (פורסם בנבו 27.03.18); ת"פ (נצ') 38428-06-16 **מדינת ישראל נ' צהיבאן** (פורסם בנבו 02.04.17); ת"פ (רח') 5048-10-17 **מדינת ישראל נ' סעד ואח'** (פורסם בנבו 09.3.20).

18. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מאסר קצר בעבודות שירות לעשרה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס.

העונש המתאים לנאשם

19. שקלתי לזכות הנאשם את עברו הנקי ואת הודאתו במיוחס לו בשלב מוקדם יחסית של ההליך, שיש בה משום קבלת אחריות על המעשים, הכרה בפסול שבהם, והיא מצמצמת את החשש שהנאשם יחזור על העבירות.

20. עוד שקלתי לזכות הנאשם את גילו הצעיר והעובדה העולה גם מתוך תסקיר שירות המבחן, כי הוא שואף לקיים אורח חיים נורמטיבי וההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע ומחנך. מעבר לשיקולים אלה, לא הוצגו שיקולים המצדיקים חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם בשל שיקום.

21. שקלתי לקולא את העובדה כי הנאשם שהה במעצר במשך שישה ימים, מיום 23.3.18 עד ליום 28.3.18. אף שמדובר בימים ספורים, מדובר באירוע משמעותי ורוב השפעה עבור צעיר נעדר עבר פלילי, ובו כשלעצמה היה משום ענישה של הנאשם.

22. שיקול רלבנטי נוסף הוא אחדות הענישה. על הנאשם 1 נגזרו שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות, חמישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים וקנס בסך 600 ₪ בגין מעשים דומים, ואולם, בניגוד לנאשם 2, הנאשם 1 הוא בעל עבר פלילי. מעשיהם של שני הנאשמים דומים מאד, והשוני בעברם הפלילי אינו מצדיק שוני כה משמעותי בענישה, כאשר שיקולי הענישה בשני המקרים דומים.

23. מכל מקום, העונש שעליו המליץ שירות המבחן חורג לקולא ממתחם העונש ההולם, מקום שבו אין הצדקה ממשית לחריגה לקולא מן המתחם, ועל כן לא ניתן לקבלו.

24. לנוכח האמור לעיל יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בתחתית מתחם העונש ההולם. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים מאסר שירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 20.1.21. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 7.4.21 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה לפי סעיף 415 או 416 או 418 או 420 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. קנס בסך 600 ₪ או שישה ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.3.21.

25. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

26. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתום 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"א שבט תשפ"א, 03 פברואר 2021, בנוכחות הצדדים.